

Pensjonskampen fram mot uravstemning 2009

Konferanse om AFP og tjenstepensjon i
offentlig sektor, 18. november 2008

Gudrun Høverstad

Noen viktige spørsmål...

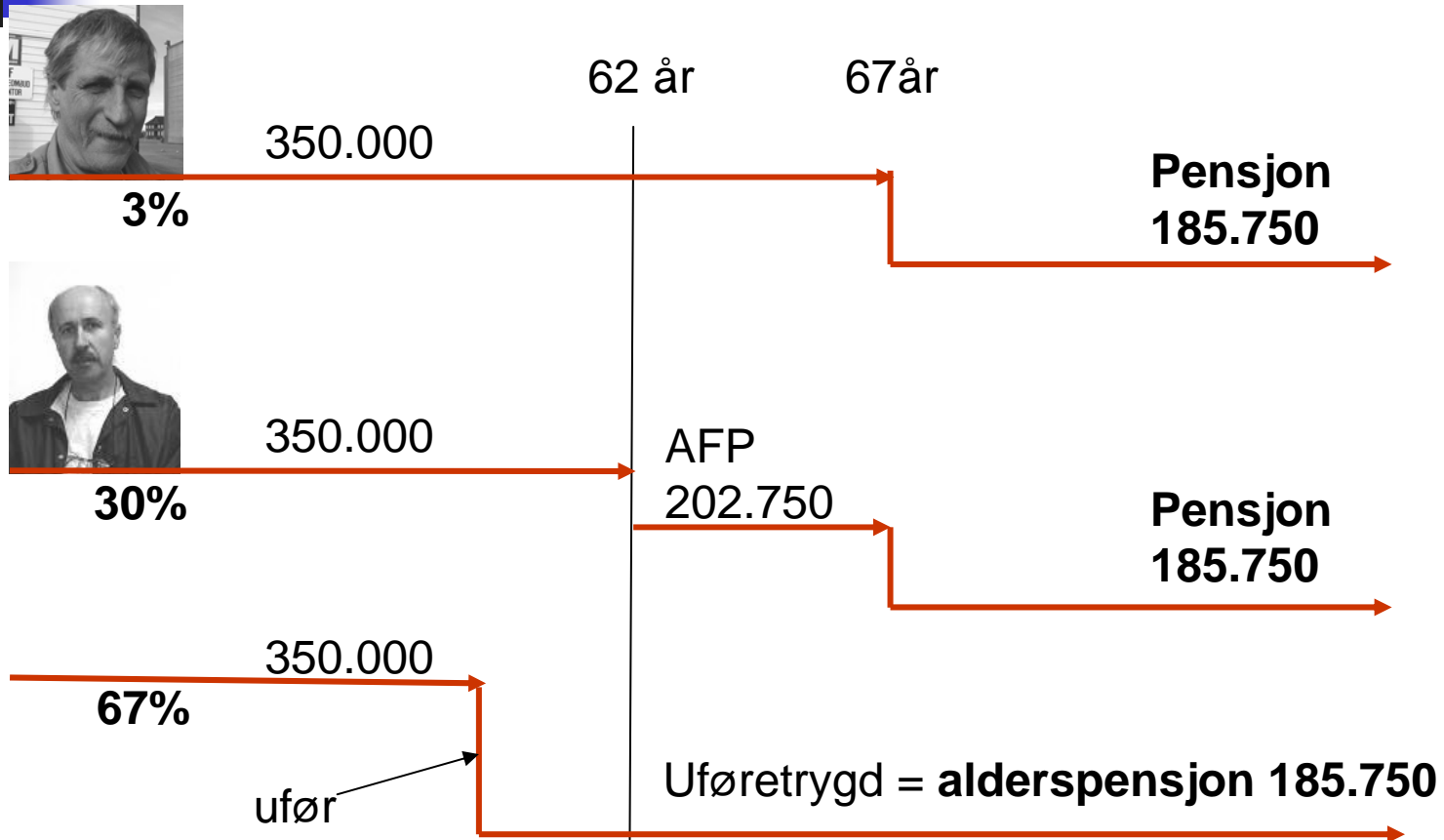
- Hva handler dette om?
- Hvilke krav må reises fram mot tariffoppgjøret 2009?
- Hva er Forsvar Offentlig Pensjon?
- Hva kan DU gjøre?
- Hvilke "milepæler" er det framover?

Det handler om prinsipper

- Velferdsstatlige løsninger
- Kollektive ordninger framfor individuelle
- Trygghet framfor spekulasjon
- Mot arbeidslinjas menneskeforakt
- Likestilling: Kvinner taper
- Forsvar av opparbeidete rettigheter

Dagens Folketryggsystem er unik

Spar til pensjon med skattefradrag (IPS)

Endringer i pensjonsordningene gjør at fremtidens pensjonister får mindre å rutte med. Med en individuell pensjonsspareavtale med skattefradrag (IPS) kan du spare til pensjon og samtidig betale mindre skatt. Du kan spare opptil 15 000 kroner i året, og få inntil 4200 kroner mindre skatt.

Har du tenkt på hva du vil få utbetalt når du går av med pensjon? De fleste får faktisk halvert sin utbetaling som pensjonist - og noen merker ikke alderen før de sjekker saldoen. Ønsker du å opprettholde levestandarden, er du nødt til å spare selv.

Dette er hva du oppnår ved å spare IPS:

- Inntil 4200 kroner i årlig skattefradrag, tilsvarende 28 prosent av spart beløp.
- Ingen formuesskatt på innskudd og avkastning i spareperioden. Først når du får utbetalt sparebeløpet som pensjonist, betaler du inntektsskatt.
- God forventet avkastning ved oppnådd pensjonsalder.
- Fritt valg mellom fire investeringsvalg med ulike andeler bankkonto, rente- og aksjefond - avhengig av ønsket avkastning og risiko. Du kan også sette sammen din egen portefølje ut fra vårt fondsutvalg.
- I utbetalingsperioden blir oppsparte penger plassert i livselskapets portefølje, noe som gir en garantert avkastning.
- Pengene utbetales når du blir pensjonist og frem til fylte 77 år - eller lengre.
- Du forplikter deg til å la pengene stå inne til du når pensjonsalder.

Start sparing i
IPS her

Fakta om IPS

For hvem:	Alle over 18 år med skattepliktig inntekt
Sparebeløp:	Inntil kr 15 000 per år, som spareavtale eller engangstrekk
Skattefradrag:	28 % av sparebeløpet, maksimalt kr 4200
Formuesskatt:	Ingen formuesskatt
Bindingstid:	Til offisiell pensjonsalder
Utbetalingstid:	Frem til 77 år, og i minst 10 år
Gjelder fra:	Inntektsåret 2008

Les mer om investeringsporteføljen og fondsutvalg

▶ [Investeringsvalg](#)

▶ [Investeringsvalgenes sammensetning](#)

Hvorfor – hva skjer?

- Angrepene på pensjonsordningene skjer over hele Europa, markedsliberalisme, "inndragning/ tilgjengeliggjøring" av offentlig kapital
- Rasing av velferdsstaten
 - Individualisering
 - Privatisering

Sitat 1

- "Den nye folketrygd-modellen baserer seg på løgn, forbannet løgn og statistikk. Og den er ikke bærekraftig."
 - **Agnes Bergo**, siviløkonom, Penedoktoren. Dagens Næringsliv 12.11.08

Avslør den "store løgningen"!

- Flere elementer i "den store løgningen":
 - vi lever lenger (men folk dør etter klasse)
 - Norge har ikke råd (men renner over av penger)
 - alle skal kunne ta ut tidligpensjon ved 62 år (men bare hvis du har tjent >274.000 i 40 år)
 - *det skal lønne seg å arbeide* (som om det ikke alltid har gjort det!)
 - alle skal tjene på pensjonsreformen (men staten skal spare 20 %)

Sitat 2

“Pensjonsreformen er en likestillings-katastrofe!”

Mona Larsen Asp, underdirektør hos Likestillings- og diskrimineringsombudet

En kvinnefiendtlig reform

- Ca. 47 % av kvinnene i bedrifter **med** AFP kan **IKKE** gå av ved 62 fordi de har tjent for lite. Kravet er mer enn 274.000 i 40 år, mer hvis du har kortere opptjening.
- Tilsvarende tall for menn: ca. 10 % av mennene kan IKKE gå av med tidligpensjon

Fra AFP til uføretrygd

- Endring – les rasing - av AFP vil tvinge flere over på uføretrygd
- Derfor foreslås nå kutt i alderspensjon for uføre, for at uføretrygd ikke skal være "for attraktivt"
- Også uføre skal utsettes for levealdersjustering

Kontraktsbrudd

- De off. ansatte har "akseptert" lavere lønn mot bedre pensjon. Det er helt uakseptabelt å gjøre forandringer på det!
- Pensjon er "utsatt lønn"
- Aktuelt med lange overgangsordninger
- Fare for å skape skille mellom de som har jobba i offentlig sektor en stund og unge folk, endringene vil først og fremst ramme de yngste.

AFP i offentlig sektor nå

- For 62-64-åringene er ordningen nøyaktig den samme som for privat sektor
- Fra 65 år vil de fleste – med tilstrekkelig opptjening - gå over på offentlig tjenestepensjon og få utbetalt 66% av sluttlønn – resten av livet
- Full opptjening av tjenestepensjon krever 30 år i ordningen på full tid.

Offentlige tjenestepensjoner

- I dag garanterer pensjonsordningene mot endringer i folketrygden – dette vil trolig erstattes av et todelt system – tjenestepensjon som tilleggspensjon
- Bruttopensjon innebærer at SPK/KLP betaler mellomlegget mellom folketrygd og 66% av sluttlønn. Når folketrygden reduseres, vil dette gapet øke, med sterkt press på ordningen.

Offentlige tjenstepensjoner

(Fra stortingsforliket 26. mai 2005)

- "Tjenstepensjon tilsvarende to tredjedeler av sluttlønn i offentlig sektor (bruttoordninger) videreføres.
- Etter at det er vedtatt en ny modell for folketrygdens alderspensjon, må de offentlige tjenstepensjonsordningene tilpasses den nye folketrygdmodellen, uten at dette svekker de offentlige tjenstepensjonene, men slik at de også omfattes av delingstall og ny indeksering. Den endelige tilpasningen skal skje gjennom forhandlinger mellom partene i offentlig sektor."

Avtalt i tariffoppgjøret 2008

- AFP-ordningen legges om etter mønster av omleggingen i privat sektor
- Kan jobbe ved siden av uten avkorting
- Særaldersgrensene skal vurderes
- Ekspertutvalg i gang for å forberede neste års tariffoppgjør
- Skal kunne være uravstemning (konfliktrett)

Fra mandatet til utvalget som skal lage forslag

- "Man skal tjene opp mer pensjon hvis man jobber lenger, og den årlige pensjonen skal være høyere desto senere den tas ut."
- "Utvalgets forslag skal ikke føre til at kostnadene knyttet til offentlig tjenestepensjon og AFP i offentlig sektor øker."

Grunnlaget for Forsvar Offentlig Pensjon

- Bevar offentlig tjenstepensjon!
- 30 års opptjening skal gi minst 66 % pensjon av sluttlønn
- Fortsatt bruttopensjon fra 65 år
- Bevar dagens sosiale AFP-ordning
- Behold særaldersgrensene med dagens ytelser
- Viderefør uførepensjonen i offentlig tjenstepensjon
- De offentlige pensjonene er en del av våre ansettelsesbetingelser

Muligheter (krav)

- 30 års opptjening
- Særaldersgrensene
- Sammensetninga i offentlig sektor:
Flere kvinner, lavere lønn, mer deltid i kommunen, høyere utdanning (dvs. kortere opptjening) i staten
- Godskrivningsregler

Hva kan vi gjøre?

- Arrangere lokale møter for å informere og mobilisere medlemmene – invitere ledelsen i forbundene
- Fatte vedtak på årsmøter o.l.
- Skrive innlegg i fagbladene
- Skolere flere til å holde innledninger
- Foreslå at foreninger/klubber slutter seg til Forsvar Offentlig Pensjon
- Bevilge penger
- Bestille bøker, merker osv.

Tariffoppgjøret 2009

- Kravene vedtas av rep.skapet i LO
17. februar – forhandlingene avsluttes
til 1. mai
- Uravstemning og streikerett
- Klare krav – mulig å vurdere om de er
innfridd

Vktige datoer framover

- Stortingsbeh. av lovforslag + uføremelding
- Siste helg i januar: Trondheimskonferansen
- 17. februar: Representantskapsmøte i LO
- 27. februar: innstilling fra ekspertutvalg
- NY KONFERANSE TORSDAG 5. MARS 2009
- Tariffoppgjøret
- 1. mai
- LO-kongressen

Ta kontakt!

- Forsvar Offentlig Pensjon kan bistå med innledere og materiell
- Mer info: www.forsvarpensjon.no